

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 27 listopada 2024 r.
znak sprawy: DOS.is.058.14.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji Pani Poseł Małgorzaty Pępek (nr 6004)

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację w sprawie akceptowania zaświadczeń dla kół gospodyń wiejskich wystawianych przez Rejonowe, Regionalne czy Okręgowe Związki Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, które działają w całym kraju jako następcy prawni wojewódzkich związków przed reformy administracyjnej kraju przekazuję następujące informacje.

Ustawa z dnia 11 października 2024 r. o zmianie ustawy o kołach gospodyń wiejskich oraz ustawy o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (1) w odniesieniu do kół gospodyń wiejskich działających na podstawie ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (2) wprowadziła wyjątek od stosowania regulacji art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (3). Tym samym koła te mogą być zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich prowadzonym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pomimo, że w danej miejscowości siedzibę posiada już inne koło objęte tym rejestrem. Warunkiem zarejestrowania takiego koła na takich zasadach jest wykazanie, że dane koło prowadziło działalność przed wejściem w życie ustawy o kołach gospodyń wiejskich (3), tj. przed 29 listopada 2018 r. Zgodnie z art. 34 ust. 5 tej ustawy (3) do wniosku o wpis koła gospodyń wiejskich do rejestru koła działające przed wejściem w życie niniejszej ustawy mogą dołączyć dokumenty poświadczające ich dotychczasową działalność, w szczególności statuty, zaświadczenia z organów jednostek samorządu terytorialnego, samorządu sołectkiego lub innych instytucji albo

osób godnych zaufania (4). Zatem powyższy fakt może być potwierdzony przez organ, który zgodnie z ustawą z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (2) prowadził rejestr samodzielnych kół gospodyń wiejskich albo kółek rolniczych (w tym kółek rolniczych, które w swej strukturze posiadały wyodrębnione jednostki organizacyjne w postaci kół gospodyń wiejskich). Zgodnie z uchylonym art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (2) samodzielne koła gospodyń wiejskich (tj. koła gospodyń wiejskich, które mogły działać we wsiach gdzie nie działały kółka rolnicze) prowadziły działalność na podstawie regulaminu rejestrowanego w wojewódzkim związku rolników, kółek i organizacji rolniczych.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (2) jednym z rodzajów społeczno-zawodowych organizacji rolników są **związki rolników, kółek i organizacji rolniczych**. Przepisy tej ustawy rozróżniają trzy rodzaje takich związków, tj.:

- 1) związki gminne – regulowane w rozdziale 6 tej ustawy;
- 2) związki wojewódzkie – regulowane w rozdziale 6 tej ustawy;
- 3) Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych – regulowany w rozdziale 8 tej ustawy.

Ustawa ta zatem nie przewiduje tworzenia związków rejonowych, regionalnych oraz okręgowych. Biorąc pod uwagę taki stan prawny należy ustalić na gruncie przepisów tej ustawy jakiego rodzaju związkiem są te związki, które w swoich nazwach używają określenia nienormatywnego, tj. np. związek rejonowy, regionalny albo okręgowy. Takiego ustalenia można dokonać biorąc pod uwagę charakter poszczególnych rodzajów związków uregulowanych w tej ustawie, a przede wszystkim to jakie podmioty mogą zrzeszać.

Nie ma żadnych wątpliwości jak zidentyfikować gminne związki rolników, kółka i organizacje rolnicze oraz Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych. Tym samym w celu stwierdzenia czy dany związek może być podmiotem prowadzącym rejestr samodzielnych kół gospodyń wiejskich albo kółek rolniczych, a zatem jest uprawniony do potwierdzenia, iż dane koło gospodyń wiejskich prowadziło działalność przed dniem 29 listopada 2018 r. należy przyjąć metodę wykluczenia, tj. zasadę, że

związek który nie jest związkiem gminnym i nie jest związkiem krajowym jest związkiem wojewódzkim (w ujęciu ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (2)). Dodatkowo analizie można poddać przymioty danego związku, o których mowa w art. 27 tej ustawy, tj. weryfikacja czy dany związek zrzesza kółka rolnicze, czy też związki gminne, gdyż zgodnie z art. 27 pkt 2 tej ustawy związek wojewódzki zrzesza związki gminne.

Podsumowując, w opinii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, należy przyjąć, że związek rejonowy, regionalny czy też okręgowy co do zasady pełni funkcje tożsame ze związkiem wojewódzkim a tym samym może być podmiotem prowadzącym rejestr samodzielnych kół gospodyń wiejskich albo kółek rolniczych, a zatem jest uprawniony do potwierdzenia, iż dane koło gospodyń wiejskich prowadziło działalność przed dniem 29 listopada 2018 r.

W odniesieniu do pytania o planowane działania związane z nowelizacją ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (3) informuję, że trwają już prace przygotowawcze do prac legislacyjnych planowanych na rok 2025.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Michał Kołodziejczak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z 11 października 2024 r. o zmianie ustawy o kołach gospodyń wiejskich oraz ustawy o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U z 2024 r. poz. 1560)
- (2) Ustawa z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. z 2024 r. poz. 263)
- (3) Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1179)

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów